

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологічні технології управління та розвитку персоналу»

професійний обов'язковий освітній компонент
за освітньо-професійною програмою, «Робота з персоналом»
підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах на 2023-
2024 навчальний рік.

Протокол _____ від _____ «30__»
_06_____ 2021__ року № _12__

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Психологічні технології управління персоналом»

2021 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Психологічні технології управління персоналом є однією із актуальних і водночас складних галузей психологічної науки. Володіння теоретичними та практичними знаннями із зазначеної дисципліни забезпечує здобувачу вищої освіти орієнтування у методології, методах та психологічних технологіях управління персоналом. Вивчення теоретичних основ психології управління персоналом, психологічних технологій прийняття управлінських рішень, формування ефективного комунікативного стилю, навичок продуктивної ділової поведінки, реагування, ділової взаємодії є необхідною умовою успішної діяльності сучасного фахівця.

Саме тому курс «Психологічні технології управління та розвитку персоналу» є одним із базових у підготовці психологів. Основний результат, якого мають досягти здобувачі вищої освіти у ході вивчення навчальної дисципліни, є закладання засад психологічної культури спілкування, ділової взаємодії, мотиваційних впливів та ознайомлення з базовими принципами, теоріями, поняттями психології управління персоналом. З метою активізації самостійної роботи програма містить семінарсько-практичні заняття, а також перелік завдань для самостійної роботи. Для підсумкового контролю програмою курсу передбачено проведення диференційного заліку.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Балабанова Любов Матвіївна, професор кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, доктор психологічних наук, професор.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	balabanova@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- психологія здоров'я; - психологія психотравмуючих ситуацій; - психологічна реабілітація; - психокорекція емоційних розладів; - дослідження життєвих ресурсів особистості.
Професійні здібності	- професійні знання і значний досвід роботи в області підтримки, збереження здоров'я особистості та дослідження життєвих ресурсів особистості.

Наукова діяльність за освітнім компонентом

1. Балабанова Л.М. Антистресова підготовка рятувальників до дії в зоні локального збройного конфлікту//Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології : монографія/ за заг. ред. В.П.Садкового, НУЦЗУ. Х.: ФОП Мезіна В.В., 2017., 512 с.

2. Балабанова Л.М. Психологічні особливості рефлексії вимушених переселенців. Проблеми екстремальної та кризової психології. Збірник наукових праць. Вип. 22., Х.: НУЦЗУ, 2017., с. 51-58.

3. Балабанова Л.М. Репіна Т.Д. Оптимізація психоемоційного стану майбутніх працівників ДСНС України засобами музикотерапії //Проблеми екстремальної та кризової психології. Зб. наукових праць. Вип. 21, с.5 – 12.

4. Балабанова Л. М Специфічність негативних емоційних станів та їх психокорекція у правоохоронців, які брали участь в антитерористичних операціях /Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання .Матеріали науково-практичної конференції, Харків, 7 квітня 2017 р. - с. 181-183.

5. Балабанова Л.М. Феномен страху в професійній діяльності фахівців ДСНС України//
Inovacne vyskum v oblasti sociologie, psychologie a

politologie/ Zbornik prispevkov z med-zinarodna vedesko-prakticka konferencia, 10-11 marca, 2017. - s. 54-58.

6. Балабанова Л.М., Д.І.Дусенко, І.В.Жданова. Концептуальні положення проблеми здорового способу життя в умовах сучасності / Экономические и социально-ориентированные вопросы развития современного общества: мат. Международной конференции (Братислава, 24-25 октября 2018 г.) С.118-125.

7. Балабанова К.В., Перелигіна Л.А., Балабанова Л.М. Моделі формування здорового способу життя: психологічний аналіз у контексті цінностей і норм// Український психологічний журнал: КНУ ім. Тараса Шевченка. К., 2018. № 4 (10). С. 7-19.

8. Mygal V.P., Mygal G.V., Balabanova L.M. Visualization of Signal Structure Showing Element Functioning in Complex Dynamic Systems – Cognitive Aspects // елект. Journal of Nano- and Electronic Physics. - 2019. - Vol. 11, № 2. - С. 02013-1-02013-4. - URL:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnep_2019_11_2_15

https://jnep.sumdu.edu.ua/download/numbers/2019/2/articles/jnep_11_2_02013.p

9. Ihor Prykhodko¹, Anastasiia Lyman, Yanina Matsehora, Nataliia Yurieva, Liubov Balabanova, Konstantin Hunbin, Ivan Radvansky, Dmytro Morkvin. The Psychological Readiness Model of Military Personnel to Take

	Risks during a Combat Deployment.\\ BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience., 2021, Volume 12, Issue 3, pages: 64-78 https://doi.org/10.18662/brain/12.3/220
--	--

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру що середі з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань про систему наукових методів визначення основ психологічних технологій управління персоналом: ознайомлення з базовими принципами теоріями, поняттями психології управління, психологічних управлінських технологій та HR менеджменту, опанування навичками психо- профілактичної та психологічної допомоги персоналу.

Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	1 курс
Семестр	2
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	20
- практичні заняття (годин)	
- семінарські заняття (годин)	24
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсова робота (годин)	
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	46
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль	Диференційований залік

Передумови для вивчення дисципліни

Для успішного навчання необхідне опанування навчальними дисциплінами: загальна психологія, психологія управління персоналом, психодіагностика, екстремальна та кризова психологія, психологічне консультування.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Робота з персоналом» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПР
Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.	ПР 4
Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації	ПР 8
Розробляти і впроваджувати технології управління розвитком персоналу.	ПР 13.
Розробляти та застосовувати комплекс організаційно – психологічних заходів спрямованих на управління розвитком персоналу.	ПР 15.
Прогнозувати зміни в професійній діяльності фахівців як результату розробки або корекції системи мотивації праці персоналу	ПР 17.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

	ЗК, СК
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ЗК 1
Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	ЗК 9
Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, реабілітаційну, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.	СК 4.
Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.	СК 6.

Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.	СК 7
Здатність здійснювати практичну і дослідницьку діяльність щодо ефективного вирішення організаційно-психологічних завдань персоналом організацій.	СК 11
Здатність виявляти і вирішувати організаційно-психологічні проблеми та завдання пов'язані з груповою і командною діяльністю.	СК 12.
СК 13. Здатність здійснювати психологічне вивчення, оцінку, корекцію та профілактику особистісно-професійних криз персоналу організацій та підрозділів сектору оборони та безпеки України.	СК 13
СК 14. Здатність оцінювати ефективність діючої системи мотивації персоналу в організації і розробляти оптимальні системи мотивації трудової діяльності	СК 14

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Психологічні технології управління та розвитку персоналом

Тема 1.1 Зміст, структура, методологічні та психологічні компоненти управління та менеджменту персоналу.

Тема 1.2. Методи діагностики та оцінки розвитку персоналу

.Тема 1.3. Технології мотивування як загальна функція управління та менеджменту.

Тема 1.4. Корпоративна культура як психологічна технологія підвищення ефективності управління персоналом .

Тема 1.5. Технології вирішення міжособистісних та внутрішньо – особистісних конфліктів в колективі та організації.

Тема 1.6. Психологічні технології управління процесом кар'єрного розвитку персоналу

Тема 1.7. Психологічні технології ефективної комунікації

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма навчання					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота

2 - й семестр						
Модуль 1.						
Тема 1.1.	6	2	2		2	
Тема 1.2.	6	2	2		2	
Тема 1.3.	6	2	2		2	
Тема 1.4.	10	2	4		4	
Тема 1.5.	6	2	2		2	
Тема 1.6.	5	2	1		2	
Тема 1.7.	10	2	4		4	
Разом за модулем 1	90	20	24		46	

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Технології управління та менеджменту: методологічні основи, функції та напрямки здійснення	2
2.	Психологічні технології в діагностиці та оцінці ефективності діяльності персоналу	4
3.	Психологічні технології ефективного управління в колективах і групах.	4
4.	Мотивація: від базових концепцій до психологічних технологій управління	4
5.	Психологічні технології розвитку корпоративної культури в підвищенні ефективності діяльності організації.	2
6.	Психологічні технології професійного розвитку персоналу. Лідерство та кар'єрні домагання	2
7.	Психологічні технології ефективної комунікації	6

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (курсівих робіт)

1. Психологічні особливості особистості, що визначають ефективність управління персоналом.
2. Психологічні методи мотивації персоналу для успішного виконання поставлених завдань.
3. Психологічні технології, які забезпечують ефективність виконання професійних завдань.
4. Експеримент, як психологічна технологія в психології управління.

5. Психологічні технології удосконалення управління людськими ресурсами.
6. Толерантність до невизначеності як психологічна технологія при прийнятті рішення керівника.
7. Ціннісні орієнтації персоналу, їх класифікація та технології управління.
8. Психологічні технології, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.
9. Кармалоджик – доленосні закони управління и розвитку кар’єрних домагань людини.
10. Психологічні технології ефективної комунікації
11. Тайм-менеджмент яка психологічна технологія управління життєвими процесами
12. Психологічні технології прийняття рішень в ризиконебезпечних ситуаціях професійної діяльності
13. Психологічна допомога фахівцям ризиконебезпечних професій в складних життєвих ситуаціях
14. Булінг в організації та психологічні методи запобігання та протидії йогому.
15. Ресурсність людини та психологічні технології їх усвідомлення та розвитку.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	Відмінно
80–89	B	Добре
65–79	C	
55–64	D	Задовільно
50–54	E	
35–49	FX	Незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних ситуацій, контрольної роботи тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	Лекції	10	2	20
	семінарські заняття	12	3	36
	практичні заняття*			
	модульний контроль*		10	10
Разом за модуль 1				66
Індивідуальна самостійна робота				10
Разом за поточний контроль				76
Диференційований залік				24

* – види навчальних занять та контрольні заходи для обов'язкового виконання.

Поточний контроль

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

3 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

2 бали – здобувач орієнтується в обговорюваній тематиці, наводить приклади та висловлює свої думки;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка повідомлення, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт:

10 балів – вірно дані відповіді на чотири питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

8 балів – в цілому розкриті три питання, але недостатньо обґрунтуванні відповіді, допущені незначні помилки;

5 балів – дані відповіді на два питання;

3 балів – дані відповіді на одне питання

0 балів – відповідь відсутня.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань. У відповіді на поставлені питання здобувачі вищої освіти повинні відобразити володіння навчальним матеріалом, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, проявляючи особисту позицію щодо них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Модуль 1

1. Сутність, роль та методологічні підходи до застосування психологічних технологій управління та розвитку персоналу.
2. Історія розвитку психологічних технологій в управлінській діяльності.
3. Дайте визначення термінам управління та менеджмент. Яка різниця між ними?
4. Якими технологіями управління людськими ресурсами керуються в управлінській діяльності?
5. Дайте характеристику психологічним технологіям, що застосовуються в управлінській діяльності.
6. Що необхідно розуміти під поняттям «психологічні технології управління» з позиції функціонального підходу?
7. Які особливості та роль психологічних технологій в досягненні конкурентоспроможності сучасних організацій?
8. Поясніть на прикладі етапи історичного розвитку мотивування як психологічної категорії.
16. Дайте визначення поняттю «розвиток персоналу» та наведіть приклад конкретних психологічних технологій, що застосовуються.

9. Технології планування як загальна функція менеджменту.
10. Назвіть основні аспекти процесу управління організацією та ті психологічні технології, що сприяють розвитку.
11. Організації як об'єкти психологічних технологій управління.
12. Яка основна відмінність між бюрократичними та адаптивними структурами управління?
13. Принципи формування колективу з точки зору застосування психологічних технологій?
14. Назвіть основні ознаки колективу та психологічні засоби його розвитку.
15. Які виділяють рівні корпоративної культури?
16. Що входить у поняття «ціннісні орієнтації персоналу»?
17. Способи подолання внутрішньоособистісних конфліктів.
18. Види трудових конфліктів у організаціях та психологічні технології їх вирішення..
19. Технології вирішення міжособистісних конфліктів.
20. Технологія попередження конфліктів.
21. Комунікативні технології в практичній діяльності психолога.
22. Ефективна міжособистісна комунікація .
23. Маніпулятивні технології в міжособистісній та корпоративній взаємодії.
24. Психологічні технології в розвитку кар'єрних домагань персоналу
25. Психологічні технології допомоги персоналу в складних умовах професійної діяльності
26. Психологічні методи діагностики персоналу
27. Психологічні методи оцінки ефективності діяльності фахівців.
28. Мотиваційні технології як загальна функція управління та менеджменту.
29. Корпоративна культура як психологічна технологія підвищення ефективності управління персоналом.
- 30.7. Психологічні технології підвищення згуртованості і колективної відповідальності колективу
- 31.8. Внутрішньо особистісні конфлікти та психологічні технології їх усвідомлення..
32. Міжособистісні конфлікти та психологічні технології їх попередження та вирішення.
33. Психологічні технології управління процесом кар'єрного зростання.
34. Психологічні технології попередження конфліктів
35. Психологічні технології вирішення конфліктів
36. Психологічні технології розвитку персоналу
37. Психологічна допомога персоналу в складних життєвих ситуаціях
38. Життєві кризи особистості та психологічні технології їх вирішення
39. Психологічні технології управління прийняттям рішень в ситуаціях екстремальності
40. Ефективні технології психології комунікації

- 41. Тайм менеджмент як ефективна технологія управління.
- 42.19. Психологічні технології подолання стресу.
- 43. Ресурсність особистості та її усвідомлення і розвиток

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

- 10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;
- 8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;
- 6 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;
- 5 бали – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
- 4 бали – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
- 3 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
- 2 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
- 1 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
- 0 бал – в цілому обсяг виконаних завдань передбачене на індивідуальну самостійну роботу складає менше 10% від загального обсягу.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем з нижченаведеного переліку або індивідуальну тему погоджену з викладачем та самостійно виконати поглиблене дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Підсумковий контроль (диференційований залік)

Критерії оцінювання знань здобувачів на заліку:

- 24 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст питань;
- 22-23 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст поставлених питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;
- 20-18 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому

окремі суттєві неточності та помилки;

15-12 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкритий зміст питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

6- 1 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту питань.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі усного диференційного заліку.

Рекомендовані джерела інформації Література

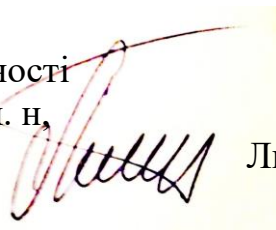
1. Основи менеджменту: Підручник / Наук. ред . В. Яцура, Д. Олесневич. – Львів: Бак, 2001.
2. Орбан-Лембрик, Л. Е. Психологія управління : Посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик, Л. Е. Орбан-Лембрик . – К. : Академвидав, 2003 . – 568 с.
3. 14. Чайка, Г.Л. Самоменеджмент менеджера : Навч. посіб. / Г.Л. Чайка . – К. : Знання, 2014 . – 422 с.
4. Психологія конфлікту: Навчально-методичний посібник для підготовки магістрів усіх форм навчання/ В.Ф.Орлов, О.М.Отич, О.О.Фурса. – К.: ДЕТУТ, 2008. – 422 с.
5. Психологія прийняття управлінських рішень і створення ефективних команд / М.Д.Лесечко, А.О.Чемерис, Р.М.Рудніцька; Львів регіон. ін-т держ упр. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – Львів, 2003. – 84 с.
6. HR-менеджмент: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.:М.В. Шкробот, Л.Л. Ведута – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 270 с.
7. Професійна кар'єра особистості в сучасних умовах: монографія / В.Т. Лозовецька. – Київ: 2015. – 279 с.
8. Психологія освітнього менеджменту: Навч. посібник. / Л.М.Карамушка – К.: Либідь, 2004. – 424с.
- 9 Психологія управління: Навч. посіб. / Кулініч І.О. – К.: Знання, 2008. –292с.
10. Психологія менеджменту: Навч.посібник. / Лозниця В.С. К.:ТОВ«УВПК«Ексоб»,2000. - 512с.

11. Психологія управління: Посібник. / Л.Е. Орбан-Лембрик – К.: Академвидав, 2003. –568с.
12. Основи психолого-управлінського консультування: Навчальний посібник/ За наук.ред. Л.М.Карамушки. – К.: МАУП, 2002 – 136с.
11. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): Монографія. / Н.Л. Коломинський – К.: МАУП , 2000. – 286с.
12. Психологія управління: розвиток та сучасні напрями досліджень// Л.Е. Орбан-Лембрик // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2005. – С. 23.
13. Самоменеджмент менеджера: Навч. Посіб./ Г.Л. Чайка. – К.: Знання, 2014. – 422 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна Бібліотека України ім. В.І Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Офіційний сайт навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології НУЦЗУ. Режим доступу: <http://extrpsy.nuczu.edu.ua/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnrb.gov.ua/
4. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>
5. Бібліотека Інституту Психотерапії та Клінічної Психології
6. <http://www.psyinst.ru/library.php>
7. [Електронний ресурс: <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/pedagog/13860/>], доступ вільний, 2018

Розробниця силабусу:
професорка кафедри психології діяльності
в особливих умовах НУЦЗУ, д. психол. н,
професор

Любов БАЛАБАНОВА